

Воляннюк А.С.
викладачка кафедри педагогіки
та психології дошкільної та початкової освіти,
Херсонський державний університет

ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «МОТИВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ОСВІТІ» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ДОСВІД ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

У статті представлено результати впровадження вибіркової освітньої компоненти «Мотиваційний менеджмент в освіті» в освітній процес підготовки майбутніх учителів початкової школи в Херсонському державному університеті. Обґрунтовано актуальність розвитку готовності педагогів до формування сталої мотивації в учнів початкових класів. Описано зміст, структуру та завдання спецкурсу, а також труднощі, що виникли в умовах пандемії COVID-19 та воєнного стану в Україні. Здійснено аналіз досвіду впровадження курсу, окреслено перспективи подальших досліджень.

Ключові слова: мотивація, стала мотивація, мотиваційний менеджмент, освітня компонента, підготовка вчителів, початкова школа.

Сучасна освіта вимагає від педагога не лише фахової підготовки, а й уміння формувати в здобувачів освіти внутрішню, сталу мотивацію до навчання. Особливо актуальним це завдання стає на етапі початкової освіти, коли закладаються основи особистісного розвитку дитини. Розвиток мотиваційної сфери молодших школярів безпосередньо залежить від готовності вчителя здійснювати мотиваційний вплив через цілеспрямоване управління навчальною діяльністю учнів.

У цьому контексті особливого значення набуває розробка й реалізація освітніх компонент, спрямованих на формування у майбутніх педагогів відповідних знань, умінь і компетентностей. Зокрема, таким елементом підготовки в Херсонському державному університеті є вибіркова освітня компонента «Мотиваційний менеджмент в освіті», що інтегрує теоретичні засади, діагностичні інструменти та практичні методики роботи з мотивацією учнів початкової школи. Реалізація вибору освітніх компонент узгоджена з внутрішніми положеннями закладу вищої освіти [4].

Метою дослідження є аналіз досвіду впровадження спецкурсу «Мотиваційний менеджмент в освіті» в підготовку майбутніх учителів початкової школи та оцінка його впливу на формування готовності до розвитку сталої мотивації в учнів.

Для реалізації мети використано комплекс методів:

- теоретичні: аналіз психолого-педагогічної літератури, освітніх стандартів, навчальних планів;
- емпіричні: анкетування, спостереження, тестування здобувачів освіти;
- експериментальні: педагогічний експеримент, що включав констатувальний, формувальний і контрольний етапи.

Педагогічний експеримент було організовано на базі Херсонського державного університету протягом 2022–2025 років. У ньому взяли участь здобувачі вищої освіти спеціальності 013 «Початкова освіта», які були розподілені на експериментальну (ЕГ) та контрольну групи (КГ).

Метою експерименту було визначення впливу спецкурсу «Мотиваційний менеджмент в освіті» на формування в майбутніх учителів готовності до розвитку сталої навчальної мотивації учнів. Реалізація спецкурсу відбувалась у дистанційному форматі з використанням платформ KSU.online для розміщення матеріалів, завдань та зворотнього зв'язку, ZOOM для проведення занять у відеоформаті [3]. Суттєвим викликом стали обставини воєнного стану, через які здобувачі перебували в різних регіонах України, а також за її межами. Незважаючи на це, навчання відбувалося регулярно, з використанням відеозустрічей, чатів, інтерактивних завдань і рефлексивних практик.

Освітня компонента «Мотиваційний менеджмент в освіті» має міждисциплінарний характер і передбачає інтеграцію знань із педагогіки, психології, менеджменту та методик навчання. Структура курсу охоплює таку тематику: теорія мотивації: класичні й сучасні підходи; стала мотивація: сутність, механізми формування; діагностика та корекція мотивації учнів; мотиваційний менеджмент у роботі вчителя; планування й реалізація мотиваційного впливу; рефлексія й саморегуляція професійної діяльності.

Зазначимо, що у межах реалізації освітньої компоненти «Мотиваційний менеджмент в освіті» здобувачі освіти не лише опановують теоретичні основи мотиваційної діяльності, а й практично апробують засоби, спрямовані на розвиток сталої мотивації в учнів початкової школи. Особлива увага приділяється індивідуалізації мотиваційних стратегій, а також підвищенню педагогічної рефлексії. Це відповідає сучасному баченню ролі мотивації в освіті, згідно з

яким «особистісна мотивація є важливим чинником не лише для засвоєння певного матеріалу, а й для власне освітнього процесу; пізнавальні потреби здобувачів є основою вмотивованого бажання отримувати нові знання та навички, а отже фундаментом майбутнього досвіду та професійної освіти» [1, с.8].

Розробляючи структуру та зміст курсу, ми орієнтувалися на сучасні педагогічні підходи, що враховують складність соціокультурного контексту, зокрема виклики воєнного часу. Як засвідчує попередній науковий пошук, «ключовими принципами ефективного розвитку мотивації майбутніх учителів початкової школи у воєнний час є: принцип підтримки, принцип професійного розвитку, принцип залучення до практичної діяльності, принцип інноваційності, принцип соціальної залученості та принцип інтернаціоналізації» [2, с.192]. Водночас зазначається, що цей список не є вичерпним, а може й має бути адаптований до конкретних умов і особливостей здобувачів освіти.

Порівняльний аналіз результатів контрольного та підсумкового етапів експерименту засвідчив позитивні зрушення в експериментальній групі: зросла кількість здобувачів із високим рівнем готовності формувати сталу мотивацію в учнів початкової школи відповідно до когнітивного, мотиваційного, особистісного та діяльнісного критеріїв.

Опитування учасників курсу виявило високий рівень задоволеності змістом і формами роботи. Здобувачі відзначили практичну спрямованість курсу, його актуальність і можливість застосовувати отримані знання у педагогічній практиці.

Досвід Херсонського державного університету засвідчує ефективність впровадження вибіркової освітньої компоненти «Мотиваційний менеджмент в освіті» в підготовку майбутніх учителів початкової школи. Результати педагогічного експерименту підтвердили доцільність цілеспрямованого формування у майбутніх педагогів здатності впливати на мотиваційну сферу учнів засобами сучасної педагогіки та психології.

Подальші дослідження зосереджені на упорядкуванні навчально-методичних матеріалів для створення посібника з мотиваційного менеджменту в освіті, його апробації та впровадженні в освітній процес.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Воляннюк, А. С. Мотивація майбутніх учителів початкової школи в умовах дистанційного навчання. *Наука та освіта в дослідженнях молодих учених: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. для студ., аспірантів, докторантів, молод. учених* (Харків, 19 трав. 2022 р.). Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, Х. 2022. С. 8-10.
2. Воляннюк, А. С. Принципи розвитку мотивації майбутніх учителів початкової школи у воєнний час. *Інновації в початковій освіті: проблеми, перспективи, відповіді на виклики сьогодення: матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф.* (Полтава, 06-07 червня 2024 р.). Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024. С.189-193.
3. Херсонський державний університет. Дистанційний курс «Мотиваційний менеджмент в освіті». URL: <https://ksuonline.kspu.edu/course/view.php?id=5572> (дата звернення: 27.05.2025).
4. Херсонський державний університет. Зміни і доповнення в Положення про порядок і умови обрання освітніх компонент /навчальних дисциплін за вибором здобувачами вищої освіти у Херсонському державному університеті. URL: <https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/Зміни%20і%20доповнення%20в%20Положення%20про%20порядок%20і%20умови%20обрання%20освітніх%20компонент-%20навч.%20.pdf?id=6c96d0cd-c62f-4bf7-b352-c0859482417c> (дата звернення: 27.05.2025).

Захарова Н.Ю.,

*кандидат економічних наук, доцент
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького*

УПРАВЛІНСЬКІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

Сталий розвиток – це концепція суспільного поступу, яка передбачає задоволення потреб сучасного покоління без шкоди для здатності майбутніх поколінь забезпечувати власні потреби. У вересні 2015 року в Нью-Йорку відбувся Саміт ООН зі сталого розвитку, за результатами якого було ухвалено програмний документ «Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року».

В Україні було сформовано національну систему завдань і показників, що базуються на цих цілях, і є основою системного моніторингу стану їх реалізації. Усього 17 глобальних цілей та 86 національних завдань інтегровані у 145 урядових нормативно-правових актів. На виконання зазначених орієнтирів передбачено 1052 завдання та 3465 конкретних заходів, що відображають

СПУ
СУМСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ
ТА ПЕДАГОГІКИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

МЕНЕДЖМЕНТ У СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ, ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

30 травня 2025 року, м.Суми

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

**МЕНЕДЖМЕНТ
У СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ:
ПРОБЛЕМИ, ПОШУКИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

*Збірник статей і тез
III Міжнародної науково-практичної конференції*

30 травня 2025 року, м.Суми

УДК 37.07:005(063)
М50

*Друкується згідно з рішенням
вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені
А. С. Макаренка (протокол № 12 від 23 червня 2025 року)*

Головний редактор:

С.С. Денєжніков, кандидат філософських наук, доцент, завідувач
кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої
школи

Редакційна колегія:

О.Г. Козлова, кандидат педагогічних наук, професор, професор
кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої
школи;

Л.В. Пшенична, кандидат наук з державного управління, професор,
професор кафедри менеджменту освіти та педагогіки
вищої школи;

Л.В. Корж-Усенко, доктор педагогічних наук, професор, професор
кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої
школи;

І.О. Захарова, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
менеджменту освіти та педагогіки вищої школи;

О.І. Скоробагатська, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент
кафедри менеджменту освіти та педагогіки вищої
школи;

М58 Менеджмент у сучасному закладі освіти: проблеми, пошуки,
перспективи. *Збірник статей і тез / за заг. ред. С.С Денєжніков. –*
Суми: ФОП Цьома С.П., 2025. – 152 с.

Книга являє собою збірник статей і тез за матеріалами III Міжнародної конференції «Менеджмент у сучасному закладі освіти: проблеми, пошуки, перспективи» (30 травня 2025 р., м. Суми).

Збірник призначається студентам, магістрантам, аспірантам, які здійснюють наукові пошуки у галузі менеджменту освіти. У публікаціях висвітлюються аспекти теоретичних засад менеджерської діяльності, поглиблюється понятійний апарат науки, описується роль менеджера та вектори його діяльності в організації конкурентноспроможного педагогічного колективу.

УДК 37.07:005(063)

© Колектив авторів, 2025

© СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2025

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. МЕНЕДЖМЕНТ У СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ: ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ІННОВАЦІЇ, ПОШУКИ.....	8
Школяр Сергій Петрович, Бабенко Ірина Василівна ФОРМУВАННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ СИМУЛЯТИВНИМИ МЕТОДАМИ: СИТУАТИВНІ ІГРИ.....	8
Школяр Сергій Петрович, Бабенко Ірина Василівна СТАНДАРТИ УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ ОГЛЯД.....	11
Школяр Сергій Петрович, Бабенко Ірина Василівна, Рубан Олексій Валерійович	14
ЗНАЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У ФОРМУВАННІ ІМІДЖУ ФАХІВЦЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	14
Школяр Сергій Петрович, Бабенко Ірина Василівна	16
ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС: ПІДГОТОВКА МЕНЕДЖЕРІВ ДО МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	16
Shkolyar Sergiy, STEMIP CONCEPT, Shkolyar Sergiy,	21
GRANTS AND INTELLECTUAL PROPERTY: STIMULATING STUDENT INITIATIVES.....	21
Гребеник Т. В., Іващенко М. М. ІНСТИТУЦІЙНА АВТОНОМІЯ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: БАЛАНС МІЖ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИМ РЕГУЛЮВАННЯМ ТА УПРАВЛІНСЬКОЮ АДАПТИВНІСТЮ	24
Іонов Владислав ДО ПИТАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	26
Хожаєнко Ю. В. МОВОЗНАВСТВО У МЕНЕДЖМЕНТІ ОСВІТИ	29
Кондратенко Ю.І. ПОТЕНЦІАЛ ОСВІТНІХ ПРОВІДНИКІВ У ПРОЦЕСАХ РЕФОРМУВАННЯ ТА ВІДБУДОВИ ОСВІТИ	32
Корж-Усенко Л.В. ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ – КЛЮЧ ДО ЕФЕКТИВНОГО ЛІДЕРСТВА	35

Василь Крижко	
ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ВИКЛИКИ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ.....	37
Мармаза О. І.	
ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ ЯК ВАЖЛИВА ФУНКЦІЯ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	53
РОЗДІЛ 2. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ОСВІТНІМ ПРОЦЕСОМ У СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ	56
Осипенко С.О.	
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В ОСВІТІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ЗАГРОЗИ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	56
Рязанцев В. В.	
УПРАВЛІННЯ ФОРМУВАННЯМ ПРОЄКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ МАШИНОБУДУВАННЯ В СИСТЕМІ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ.....	58
Шевченко О.П.	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ МОТИВАЦІЇ ОСІБ РАННЬОЇ ДОРОСЛОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	61
Щербина О. В., Сірик Т. А.	
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКІ ПРОЄКТИ СТУДЕНТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ АНАЛІТИЧНИХ ТА ІННОВАЦІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	65
Волянчук А.С.	
ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «МОТИВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В ОСВІТІ» У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: ДОСВІД ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	68
Захарова Н.Ю.	
УПРАВЛІНСЬКІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ.....	71
Пшенична Любов	
ВІД УПРАВЛІННЯ ДО МЕНЕДЖМЕНТУ.....	74

Зоряна Гнатів

ЕМОЦІЙНА ТА ЕСТЕТИЧНА КУЛЬТУРА МЕНЕДЖЕРА
ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ВАГОМА СКЛАДОВА
МИСТЕЦТВА УПРАВЛІННЯ82

Денєжніков Сергій, Козлова Олена

УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У ЗАКЛАДАХ
ОСВІТИ.....85

Аліса Розман-Лі

СИСТЕМА КОРЕКЦІЙНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ РОБОТИ В
СПЕЦІАЛЬНОМУ ДОШКІЛЬНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ
ЗАКЛАДІ №20 «ПОСМІШКА».....89

Кардаш Наталія, Пивовар Ніна

ОСОБЛИВОСТІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ В
УМОВАХ ПОВНОЇ НЕПЕРЕДБАЧУВАНOSTІ ТА МАЛОЇ
ПРОГРАМОВАНОСТІ (ВІЙНА З РФ ТА ПАНДЕМІЯ COVID-19).....99

Геращенко Т. Г. Четверикова В. М.

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНИХ НАУКОВИХ ПІДХОДІВ ДО
ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....104

Геращенко Т. Г.

ОСОБЛИВОСТІ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ
ОСВІТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ106

Ткаченко Ірина

МОДЕЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО МОДЕЛЮВАННЯ
УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ТА СИСТЕМ У ПІДГОТОВЦІ
ФАХІВЦІВ ХОРЕОГРАФІЇ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНИ.....109

Кармазін Ніна

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ У СИСТЕМІ ОСВІТИ
ТА ФАЗИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ111

Ванюшенко Олександр

ОСОБИСТІСНИЙ АВТОРИТЕТ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ
ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ.....115

Ван Сяофан

СОЦІОГУМАНІТАРНИЙ АСПЕКТ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ118

Лоу Чжифу

ТВОРЧА ОСОБИСТІСТЬ У СФЕРІ ОСВІТИ120

Тань Чжи

ФОРМУВАННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	124
---	-----

Цао Лей

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ЗМІ І ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ НА ВИХОВАННЯ МОЛОДІ.....	127
---	-----

Сян Сюй

АКМЕОЛОГІЧНИЙ МОНІТОРИНГ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКІВ	130
--	-----

Цзя Фей

УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ СУЧАСНИХ ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ	133
--	-----

Дуань Їлон

ФОРМУВАННЯ АДАПТИВНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО ТИПУ.....	135
---	-----

Ціу Мін

ФІНАНСОВІ ДЖЕРЕЛА ТА ІНСТРУМЕНТИ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В ОСВІТУ.....	136
---	-----

Лінь Янь

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РИЗИК- МЕНЕДЖМЕНТУ В ОСВІТНІХ ОРГАНІЗАЦІЯХ	141
--	-----

Каріна Ткаченко

КОМАНДНО-КОЛЕГІАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ШКОЛОЮ ЯК ФАКТОР ЯКОСТІ ОСВІТИ	144
---	-----

Олександр Овчаренко

МОТИВ ДОСЯГНЕННЯ УСПІХУ В СТРУКТУРІ ОСОБИСТОСТІ І ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ	149
--	-----

Андрій Герасименко

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ МОРАЛІСНОГО КОМПОНЕНТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРА.....	151
--	-----